

Новини | Интервюта | Коментари и анализи | Форум | Галерия | Реклама | Видео | **Списание**

Рубрики | Начало » Новини | Най-четени

Право

Политика

Общество

Бизнес

Финанси

Имоти

Здраве

Свят

Хроника

Цитат на деня

Теми в развитие

Анкета

Няма активна анкета

Полезни връзки

Институции

Професионални организации

Правно-информационни системи и портали

Речници и енциклопедии

Международни

Правозащитни организации

Печат: Размер на шрифта:

Новият член на КС Георги Ангелов: Съдията е най-свободният човек

08 октомври 2012 | Мирела Веселинова | 3485 прочитания | 40 коментара

Съдията е най-свободният човек – няма по-широка професионална свобода от неговата, особено когато правораздава сам. Това веруно споделя новоизбраният конституционен съдия от съдебната квота Георги Ангелов. На 24 септември съдия Георги Ангелов от Върховния административен съд (ВАС) бе избран за член на Конституционния съд (КС) на общо събрание на съдиите от Върховния касационен съд (ВКС) и ВАС. Съдия Ангелов спечели на балотажка с 82 гласа срещу 77 гласа в полза на конкурентката му, съдия Емануела Балева ВКС.

Изборът на Георги Ангелов бе истинска изненада – не по друга някаква причина, а защото той и до последния момент изобщо не влезе в списъците на така дълго обсъжданите "сигурни" кандидати в КС, преброявани в кулоарите на Съдебната палата и превъртани в медиите. Кандидатурата на съдия Ангелов се появи чак на общото събрание на върховните съдии, издигната от негова колежка.

Той не е от съдиите, които са публично известни. Затова чак след избора му страницната публика научи за огромното уважение, с което се ползва като професионалист. И което изборът му – без предварителна подготовка и извън всякакво лобирание – доказа.

Това за мен е предизвикателство, затова приех, признава пред "Правен свят" съдия Ангелов. В съдебната система съм от 28 години, надявам се, че в КС ще имам ново развитие. Истината е, че досега съм чел предимно практиката на КС, свързана с моята работа, сега ще трябва да я изуча цялостно, добавя той.

Г-н Ангелов, за първи път така остро тази година се постави въпросът каква трябва да бъде процедурата за избор на конституционни съдии, трябва ли да има предварително номиниране, публично изслушване и в какъв формат, какви да са критериите и т.н. Този въпрос се чу още по повод на общото събрание на върховните съдии, на което бяхте избран вие, но той тепърва ще влезе в разговора за избор на членовете на КС от парламентарната и президентската квота. Как според вас трябва да протече изборът за конституционен съдия? Удачно ли е например да се изслушват кандидатите за виждането им за практиката на КС и т. н. ?

Принципно неприемливо ми изглежда да се поставят концепции, програми, визии или каквито щете още трафарети като критерий за правосъдната дейност, която по дефиниция и по същност трябва да се подчинява единствено на закона. Макар Конституционният съд да не е част от съдебната власт, преобладаващата му практика е по съответствието на закони с Конституцията. Подобна работа съм вършил, може би дори сравнително добре, повече от 12 години. ВАС е в някакъв смисъл малкият КС. Той не може самостоятелно да преценява съответствието с Конституцията на закон, но преценява съответствието на

Почина Александър Налбантов (8213)

ВСС заплаши Симеон Дянков с Конституционния съд (5128)

Простреляха Златко Баретата пред Съдебната палата (4774)

ВСС предупреди Цветанов да не кръщава операции на съдии (3129)

Готвят Деница Вълкова за главен инспектор на ИВСС? (2526)

Най-коментирани

Почина Александър Налбантов (54)

Апелативният спецсуд "приюти" Георги Шопов (43)

Простреляха Златко Баретата пред Съдебната палата (35)

ВСС заплаши Симеон Дянков с Конституционния съд (35)

Готвят Деница Вълкова за главен инспектор на ИВСС? (28)

оспорения подзаконен нормативен акт не само с нея, но и със стоящите над него нормативни актове. С други думи, тази практика не е нова за мен, но се питам каква визия или концепция мога да представя за нея извън определенията "честност" и "почтеност"?

Има и други аспекти на идеята, че кандидатът за КС трябва да представи визия за практиката на КС – независимо дали пред парламента, пред президента или пред общото събрание на върховните съдилища. На първо място, критичният анализ на практиката не може да е еднозначен. Той е предмет на академични трудове, монографии или учебници и е напълно невъзможен в ограничено по време изслушване. От друга страна, подобно искане в някакъв смисъл рефлектира върху независимостта на кандидатите. Когато в такъв формат вземеш отношение по практиката на КС и това влияе върху критериите за твоя избор, би трябвало да влияе и върху конституционната ти практика, ако те изберат и си честен. На трето място, много е важно доколко този, пред когото се прави подобно изложение за практиката на съда, ще е в състояние адекватно да го прецени. Едни са професионалните знания на народните представители, други на президента, трети - на съдиите от върховните съдилища. Мисля си, че преценката на кандидатите за КС трябва да се прави въз основа на демонстрираните от тях до момента професионални и нравствени качества, установени от личната им и професионална биография.

За вашия избор подобно представяне се оказа излишно – може би защото колегите ви от върховните съдилища ви познават.

Повечето от тези, които трябваше да ме преценяват и избират, знаят кой съм и какъв съм. В съдийската гилдия имаме доста добра представа един за друг - за това кой колко знае, какво представлява, какво може и какво не. Това обаче не важи за депутатите в парламента, които не разполагат с подобни преки впечатления за качествата на всеки кандидат. Там при всички случаи въпросът е по-сложен, но едва ли решението му е само в изслушването. Силата на говора и силата на мисълта не всякога са еднопосочни.

В този контекст – как бихте оценили правилата, които парламентът прие, за изслушването на кандидатите за съдии в КС и на тяхното виждане за практиката на КС? И как по принцип 240 депутати, които в голямата си част не са юристи, могат да преценят моралните и професионалните качества на един кандидат за конституционен съдия?

Единственото, което мога да кажа, е, че не разбирам добре за какво става дума. Но при всички случаи съм сигурен в едно - ако аз се кандидатирах за член на КС от парламентарната квота, по никакъв начин не бих приел там да ме изслушват на професионални теми. Не бих могъл да обсъждам повече този аспект на нещата, защото съм в особена позиция – още съм съдия във ВАС, но всъщност не съм там, а съм в КС. Не искам да вземам предварително становище по практика на Народното събрание.

Ако трябва да се представите с някои свои решения от практиката си досега – кои от тях вие намирате за особено важни и интересни, или с принос за правото?

Винаги съм правораздавал, подчинен на ума си. За мен най-важна е свободата – наред с отговорността и почтеността към собствения разум и към останалите хора.

Смятам, че имам добри решения. Едно от тези, които много си харесвам, е още от края на 2000 г. – за тайната на кореспонденцията на лицата по старата Наредба № 2/99 г. на министъра на правосъдието и правната евроинтеграция за положението на осъдените и подсъдимите с мярка за неотклонение "задържане под стража" – може ли, кога и с чие разрешение да се чете кореспонденцията им. Дълго обмислях това решение, защото самият казус не е толкова прост, включително конституционно, колкото изглежда на пръв поглед.

Имам принципно решение и по Закона за защита от дискриминация, който, впрочем, страда от общия дефект на повечето закони, рецепирани у нас от чужд, обикновено европейски образец – преводът не винаги е юридически смислен. В закона има една норма, която въвежда комунизма, при това без революция. Тя правилно сочи, че не може да се отказва услуга или стока или да се предлага такава с по-ниско качество въз основа на защитен признак. Проблемът е, че нормата е реципирана от европейски закони, които нямат защитения признак "имууществено положение". При нас, обаче, такъв признак съществува, което значи, че независимо имам ли пари или не, ако поискам нещо, трябва да го

получа, иначе съм дискриминиран.

Имам актове по може би интересни за широката публика казуси и по други закони, но тези, които от моя гледна точка са съществени за правото като цяло, са процесуалните. Поначално аз съм процесуалист, любимата ми материя винаги е бил гражданският процес. Процесът регулира начина, по който се установяват фактите, затова е много важно да се прави по умни правила. Може прекрасно да рязсждавате и да тълкувате нормите, но когато ги прилагате към факти, които нямат или имат само нещо общо със случая, вие не разрешавате действителния спор, не постигате целта на правораздаването.

Бил съм в работната група по създаването на Административнопроцесуалния кодекс, чиито основни принципи и съдебна част в голяма степен са моя работа, участвал съм и в коментар по него.

А очаквате ли сега някой да извади някое решение, което да ви противопостави, например – по обществено интересно дело като делата "Приморско", по което сте участвал, и чийто резултат може да се нарече оспорван?

Единственото, за което се сещам, е делото за дисциплинарното наказание по случая "Пенгезов". Там казусът всъщност е много прост – може да се носи наказателна, административнонаказателна или дисциплинарна отговорност само за собствено поведение. Това обобщава сюжета.

Правото е най-либералната регулация – то казва какво не можеш да правиш, всичко останало е разрешено. Останалите регулации – обичаят и моралът, казват какво трябва да правиш, всичко извън него е в някаква степен непозволено. Това, по смисъл, е формулировката на Юрген Хабермас (б.р. немски философ и социолог).

Случаят "Пенгезов" се състои именно в тази дилема - вероятно може да се дават различни оценки на начина, по който неговата дъщеря е придобила право на строеж, но като юрист аз съм длъжен да питам какво е извършил той. Решението на ВСС не съдържаеше отговор на този единствено важен от гледна точка на дисциплинарната отговорност въпрос. Участвах в петчленния състав по делото, ако бях докладчик сигурно бих написал решението по друг начин, но със същия резултат.

Един от основните проблеми, който винаги се сочи във връзка с избора на членовете на КС, е политизирането му – не само защото 2/3 от членовете му са емисари на някаква политическа квота, но и заради изкушението, на което са подложени съдиите в КС пряко да влияят върху политиката, да я коригират като се намесят в законодателния процес. Как смятате, че един конституционен съдия трябва да се съхранява от подобни изкушения и възможно ли е това въобще? И как да определим кога един конституционен съдия е политически зависим?

А кога не е?

КС е част от политическата организация на обществото. Той не е орган извън политиката, а се произнася тъкмо по политически въпроси. По начина на кооптирането си от трите власти КС по идея трябва да представлява различни интереси и виждания. Най-малко политизирана, поне институционално, е, разбира се, съдебната квота. Често политиката се мисли като нещо мръсно, но такава е не тя, а начините, по които се прави. Политиката - това са отношенията между хората, основани на техните интереси, тя непрекъснато се случва навсякъде около и вътре в нас.

Все пак КС е орган, съставен от юристи, които трябва да преценяват съответствие на закон с Конституцията, т.е. една професионална дейност, която е вкарана в доста строги рамки. Накак си политизацията на тази професионална дейност звучи и като логическо противоречие?

Добре, как си представяте вие, че трябва да е създаден и да функционира КС, за да не е политически орган?

Трудно ми е да си представя. Но проблемът е очевиден. Има решения на КС, които са просто обидно мотивирани - небрежно, логически противоречиво, игнориращи сериозни аргументи или мотивирани с непробиваемата аргументация: това е така, защото е така. Вие, като съдия, сблъскали ли сте се с такива решения на КС и как се чувствате тогава?

Съдията не е човек без политически пристрастия, такива хора, дори сами да не го съзнават или искат, няма. Основанията за несъвместимост на конституционния съдия са в Конституцията и сред тях не е политическата пристрастност, а институционалната политическа зависимост. Това значи, че, както и всеки друг съдия, конституционният трябва да се подчинява единствено на закона, т. е. на общата воля, която се предполага, че разпоредбите му документират. Те, обаче, са не повече от знаци, затова каква е волята се разбира чрез тълкуването им. То, от своя страна, се обяснява различно от различни теории и по различни критерии, включително от самото законодателство, и т. н. Мен ако питате, конституционният съдия трябва да умее да работи с политиката възможно най-отстранено и неполитически, т. е. като интелектуалец. Като съдия и преди всичко като човек се чувствам зле винаги, когато срещна текст, който противоречи на правилата на ума – не казвам на здравия разум, който е неговата първична и почти никога достоверна проява. Умът, според мен, е стремежът да познаеш света отстрани, без себе си, съзнавайки, но и непрестанно противопоставяйки се на невъзможността за това. Обижда ме всеки неграмотен акт, не само тези на КС, с които, впрочем, най-рядко съм имал такъв проблем.

Смятате ли, че Конституционния съд може да променя или преосмисля практиката си и по какви критерии?

Няма да ви отговоря, защото това би значело да взема предварително становище по въпрос, който може да се повдигне и там. Мога да кажа само, че вероятно няма юрист без възражение по едно или друго решение на КС. Ако допуснем да се променят решенията при всички случаи, обаче, няма да има и трайна практика на съда.

Индивидуалната конституционна жалба?

Аз съм за, въпросът е как да се направи. Има много държави, където съществува един или друг вид индивидуална жалба. По принцип процедурата за сезиране на КС в България е тежка, дори от депутатите се иска да съберат определено мнозинство. Но за въвеждането на индивидуалната жалба има много обстоятелства, които да се съобразят, например дали да е напълно свободна или да бъде подадена чрез адвокат, какви реквизити да изисква и пр. Трябва много внимателно да се преценява механизмът ѝ, защото у нас нагласите са доста по-различни от тези в уредените общества, където има изграден стереотип на поведение въз основа на морала. Там броят на съдебните дела и на жалбите е несравнимо по-малък от този в България.

Тъжното у нас е, че имаме някаква изградена институционална структура на демокрация, която обаче е почти празна отвътре. Пак Хабермас прави разлика между легално и легитимно. Легалното съответства на закона, но за да е легитимно, обществото трябва да го е припознало като свое, да има усещането, че зад него стои и морал.

Като съдия, излъчен от квотата на върховните съдии – смятате ли, че в момента механизмът за сезиране на КС от страна на върховните съдилища е ефективен и бихте ли препоръчали промяна в тази насока?

Струва ми се, че е ефективен. КС вече може да бъде сезиран от всеки състав, което е чудесно и лично аз съм го правил. Съставът, в който бях, сезира КС по две еднотипни дела по жалби срещу общия устройствен план на т. нар. Голям Боровец. Тогава парламентът беше изменил ЗУТ, въвеждайки необжалваемост на тези планове. КС отхвърли искането със само две мнения против необжалваемостта. Всъщност по-важният теоретически въпрос в основата на питането беше къде минава границата на правомощията на Народното събрание да изключва административни актове от съдебен контрол.

В момента КС е един доста слабо натоварен орган, даже имаше време, когато се падаше по едно дело на съдия годишно. Това не ви ли се струва разхищение?

Не, не е разхищение. КС е изключително полезна институция. Натовареността му е въпрос на политика. Тъй като той не може да се самосезира, броят на делата му зависи от политическата ситуация, от качеството на актовете на парламента, от това доколко може да се събере мнозинство за

сезиране и пр. Да не забравяме, че критерий за натовареността е не само броят на делата, нито дори тяхната сложност. Може би най-важен е периметърът от знания, в чийто контекст следва да се разгледа питането, а той според мен се нуждае от непрестанно разширяване.

КОМЕНТАРИ

21 януари 2013 | payday loans
leinu j payday loans ulwjYz payday loans online 6471 payday UK 4551

16 декември 2012 | Coach Factory
*()&Sweet; write-up.
Coach Factory

14 декември 2012 | Louis Vuitton Outlet
*()&This; article may possibly be mentioned on Twitter by someone. genuinely?
Louis Vuitton Outlet

12 декември 2012 | Coach Bags
#@!%You've got your point via a great deal far better than I at any time could, thank you!
Coach Bags

11 декември 2012 | Uggs Boots
^&(\$Yes, thank for the details a million! Have to discover anybody organizing Tea Party. I wants to participate in organizing.
Uggs Boots

10 декември 2012 | Uggs On Sale
@&()Sweet write-up.
Uggs On Sale

06 декември 2012 | Uggs On Sale
%^&This; blog site is great. How did you come up witht he idea?
Uggs On Sale

27 ноември 2012 | Gucci Outlet
\$%\$Hi, thank you so a great deal for these ideas!
Gucci Outlet

13 ноември 2012 | Uggs Outlet
\$%\$Me and my friend were arguing about an problem similar to this! Now I realize that I had been correct. lol! Thank you for that information you article.
Uggs Outlet

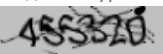
13 ноември 2012 | iphone 5 pouch
Apart from this, the iPhone comes along with a sync/ charge, and a jack for the headphone. You can get easy access to the sleep/wake, home buttons, volume controls and the proximity sensor through the i-BLASON iPhone 5 Case. The case also has a swivel belt clip that offers full impact protection to the delicate screen.

1 2 3 4

Име

Съобщение

Код за сигурност

 »

ЗАПИШИ

